

COMERÇ AMB AMÈRICA

Hi ha una creença molt estesa segons la qual fins el 1778 no es va autoritzar el lliure comerç de Catalunya amb Amèrica. Molts documents i escrits de l'època deixen molt clar que el comerç amb Amèrica fou monopolitzat per Castella que tenia a Sevilla el punt de partida i retorn.

Efectivament Sevilla era el punt de partida i retorn cap a Amèrica obligat per llei no tant sols per Castella sinó també per Catalunya. El fet però que Castella fos qui monopolitzés quasi en exclusiva el comerç amb Amèrica i que Catalunya en quedés al marge no sembla lligar massa bé amb dades històriques que tot seguit s'exposen.

A Flandes en temps de l'emperador Carles I, segons llegeixo en un interessant article aparegut a www.Histocat.cat, existia una **“Generality”** que controlava a les Companyies Holandeses de les Índies Orientals i Occidentals. Si això succeïa des de Flandes què no havia de passar des de Catalunya?

El 1683 apareix el llibre “Fénix de Cataluña”. En aquest llibre es fa un plantejament d'intervenció en els afers de la Corona d'Espanya (el 1640 hi havia hagut la guerra de separació) sense guerres ni violència per tal d'aconseguir millors condicions per al comerç amb Amèrica per part de la Corona. Si el comerç amb Amèrica era un tema importantíssim per les classes dirigents catalanes era perquè aquest existia i havia de tenir un pes important.

Personatges importants del moment com el banquer Sebastià Dalmau i l'historiador i comerciant Narcís Feliu de la Penya donaven suport a aquest plantejament d'entesa amb la corona d'Espanya dominada clarament per Castella. En el llibre s'exposa que una de les propostes que calia tirar endavant era una Companyia mercantil a semblança de les d'Anglaterra i Holanda per tal de poder comerciar amb Amèrica.

Abans de la guerra de successió a la corona d'Espanya es crea la Companyia de Gibraltar, on hi ha presents interessos catalans, anglesos i holandesos, per tal de poder negociar i comerciar amb Amèrica en cas de què el pretendent Carles III (l'arxiduc Carles), guanyés la guerra de successió.

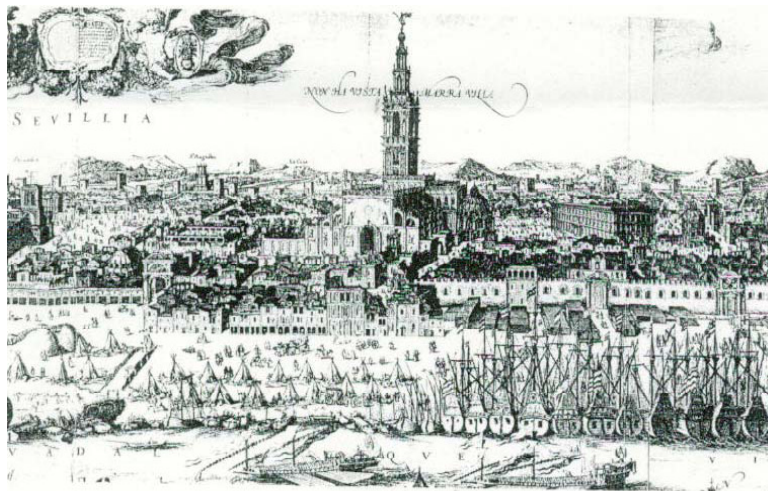
Com sabem el 1714 Catalunya va perdre la guerra però pocs anys després cap al 1760 es crea la Companyia de Barcelona que tenia el monopoli amb Santo Domingo, Puerto Rico i la Isla Margarita, podia enviar vaixells a Hondures i tenia dret de noli amb l'Havana. Mercaders catalans s'instal·laren a Cadis i algunes companyies rebien suport de l'estat.

La revolució industrial a Espanya tingué lloc a Catalunya i al País Basc. A diferència del País basc, Catalunya no disposava de matèries primeres i sense una tradició important de comerç amb Amèrica és difícil d'entendre com s'haurien donat les condicions propícies tant de proveïdors com de mercats que van originar la revolució industrial a casa nostra que fou essencialment tèxtil i amb un pes molt important del cotó americà com a matèria primera i dels mercats americans com a receptors de teixits catalans.

Com a prova de què el monopoli del comerç amb Amèrica no fou en exclusiva en mans castellanes sinó que la intervenció catalana fou molt important i majoritària, n'és el gravat de la Sevilla de l'any 1617 que es pot veure al final d'aquest article. En el gravat hi podem veure un bon nombre de vaixells de tot tipus de tonatge i tots amb una característica comuna que és la presència de senyeres catalanes i creus de sant Jordi. El que no es veu per enlloc són les flotes castellanes que presumiblement portaven el pes en el comerç d'Espanya amb Amèrica.

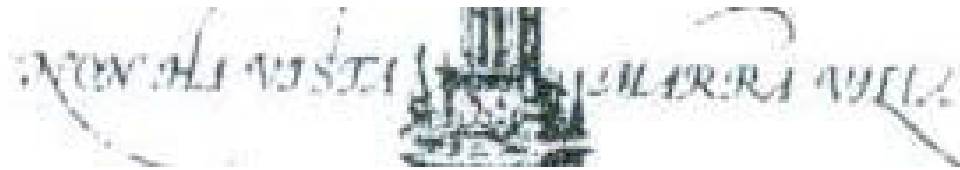
El que és cert, és que com diu el refrany popular que presideix el gravat: Qui no ha vist Sevilla, no ha vist meravella..... bé això és el que diu el refrany popular però en traduir el gravat de l'italià sembla que el que diu és : ....no ha vist la vila dels "amarres"....és a dir que Sevilla era la vila on "amarraven" els vaixells que anaven cap a Amèrica, no pas els que en sortien ja que si els vaixells tinguessin a Sevilla com a port originari, aleshores no tindria sentit anomenar-la la vila dels "amarres". La vila dels "amarres" que contínuament feien els vaixells catalans camí cap a les Índies.

Al final de l'article es pot llegir una explicació de la paraula "marra" en italià. En el comentari que apareix al costat de la foto s'explica com de contents estaven els comerciants sevillans quan hi havien tants vaixells "amarrats", i estaven contents perquè eren vaixells de pas, vaixells catalans cap a Amèrica que els deixaven els calaixos plens de calerons.

Tras la conquista de Granada y el descubrimiento de América, los puertos andaluces, y en particular Sevilla, conocieron un auge espectacular. En este grabado de 1617 vemos el puerto fluvial del Guadalquivir repleto de barcos, tal como ansiaban los comerciantes sevillanos.

Ampliant la capçalera veurem :

Ampliant la zona dels vaixells veurem :

marra

Sembrerebbe a questo punto aver detto tutto, se non fosse per il fatto che nella lingua italiana esiste un'altra parola, **marra**, che ci riporta, visto il tema, di nuovo in ...mare. Che cos'è la **marra**? È, tra altre cose, ciascuna delle punte triangolari che costituiscono l'ancora. È pacifico che quando si ormeggia si getta l'ancora: ecco dunque che **ammarrare** potrebbe derivare da **marra**, perché appunto le **marre**, facendo presa sulla sabbia del fondo, fermano, trattengono la nave, in una parola l'**ammàrrano**. Ipotesi questa, sull'origine di **ammarrare**, sostenuta già, in vecchie edizioni, da Zingarelli, con la definizione «legare alle marre dell'ancora», dove però, allo stesso verbo si dava anche il significato che ora si dà ad **ammarrare** e cioè «discendere in acqua di idroplani». In edizioni più recenti Zingarelli distingue, come altri dizionari, tra **ammarrare** e **ammarrare** e per quest'ultimo classifica l'etimologia collegata alle **marre** come “popolare”.

Eudald de Ripoll